

Sermo

Doraliter habemus exemplum in electis sanctis. Christus enim non elegit sanguineum germanum suum, licet esset sanctus, et haberet tres fratres apostolos. et per go Maria esset auuncula. tunc radi descendit super Bartholaeum. Cogitate qualiter e recedendum debuit hinc Joseph, sed non curauit, imo regratiatur est christo. Exemplum habetis ne in electione iuratorum seu consulum vel aliorum qui habent regere ciuitatem vel communitatem respiciatis parentes vel amicos seu propriam utilitatem, sed bonum commune. Dicatur illis qui faciunt, procurant regimen per amicos ut se manuteneant in regimine. Christus noluit eligere sanguineum germanum suum. Ex ista affectio ne amicorum perdunt ciuitates, quia assumunt in sufficientes. Quod periculum est. Contra hoc dicit apostolus Deus qui sua sunt querit, non que Iesu christi. Phil. ij. Dico quarto quod eo fuit sanctitas martyrialis. De qua dicit ecclesia. Isti sunt sancti qui pro dei amore minas hominum contempserunt. Sancti martyres in regno celorum exultant cum angelis. Sanctitas ergo martyrialis in hoc consistit, per manuteneant sanctitatis et honoris dei effundere sanguinem suum. Ista habuit, b. Bartholaeus. Dicatur quomodo post christi ascensionem sancti apostoli diuiserunt sibi mundum ad predicandum, b. Petrus uenit ad Antiochiam, Andreas achaiam, Iohannes asiam, Iacobus hispaniam, Bartholomaeus et Thomas in india. Et, b. Bartholaeus per dicitur in iudea. Rō. q. erat nobilis genere, et iudei habebant ipsum in reuerentia. Et quia erat de magna scia, dabat ei fidem in tantum quod multi iudeorum ex sua predicatioe uertebant ad christum, propter quod summus pontifex uoluit eum occidere, et ne diceret quod ex inuidia eum occidisset, noluit ipsum statim occidere, sed disputare cum eo de mysterio trinitatis. Tu Bartholaeus predicabas tres deos per uerbum Deum, vi. Audi israel deus tuus unus est. Respondit Bartholaeus, quod ipse solus predicabat unum deum, sed ille unus deus est tres persone, pater, filius, et spiritus sanctus. Non enim in deo accipiuntur personae sicut in nobis, nec intelligat quod tres persone diuine sint ut tres reges, sed sicut in sole est pater, filius, et spiritus sanctus. Aliquid deus est maior, sicut sol. Iohannes dicit. In sole posuit tabernaculum, id est, similitudinem. Secundo dicit christo quod est deus et homo. Contra, quia dicit scriptura, Audi populus meus et testabor tibi: israel si me audieris non erit in te deus recedens, neque adorabis deum alienum. Respondit, quod christus est uerus deus eternus, sed homo recedens, ut filius regis incipit esse nouus miles, licet sit rex, annorum quum sit miles, sed non incipit esse nouus filius regis. Tercio dicit christi passione. Si erat deus quod quod optebat ipsum mori, quia frustra fit per plura

quod potest fieri per pauciora. Ratio, quod iste modus fuit ueniētor, pro nostra salute. Nam si uilla obligat regi sub pena mortis soluere mille milia florenorum non potest soluere centum, si aliquis soluit pro eis, ipsi euadent mortem etc. Sic totum genus humanum erat sniatum ad mortem, uel quod solueret deus etc. et nullus homo sufficiens erat ad soluendum, nisi fuisset deus. Quarto disputabant de sacro altari ubi adoratur deus ut antiqui in archa Moyse. Quid de circuncisione, et primum fuit abraham, et ultimum debuit esse christus. Beatus xvij. dicit hystoria, quod facta est longa disputatio inter summum pontificem et ipsum. Ipse homo per legem prophetias ostendebat malefeste de quod erat, propter quod pontifex tunc in blasphemum prulicium eum sniam. Dicatur ei martyrui.

De sancto Thoma de aquino.

Precedebat me ista sapia. Verbum istud habet originem in li. Sap. vij. et recitatum est statim in epla patris solennitatis. Iam scitis quod hodie in nostra sancta religione ordinis fratrum predicatorum per totum mundum fit festum illius sanctissimi professoris, et gloriosissimi doctoris, b. Thome de aquino. Ita etiam de eo est fermo noster, et de eius uita, scitatur etc. et poterimus recipere exempla doctrinas ad gubernandum uitam nostram. Salutes ergo Maria etc. Verbum positum in persona b. Thome uult dicere. Antecedebat mercedem. Homo istud habuit indiget declaratioe, et sic declaratio iterabo materiam quam uolo predicare. Pro declaratione recipio tanquam per regula generali in sancta theologia, quam regula deus suauiter predicauit. Ab initio hominibus mundi usque modo quum uult mittere aliquem sanctum per generali mundi illuminatione seu reformatioe conuenit diuina uidentia ipsum sanctum primo ostendere, uel per prophetam uel per signum uel per uniuersaliter cognitum. Hoc potest statim declarari in quolibet statu mundi siue lege nature, scripturaz gratie. Primo per predicta regula in statu siue lege nature. Dicit autem lex nature quod tunc gentes gubernabant se solo intellectu naturali. Non enim habebant legem scriptam, nec libros nec magistros seu doctores, et durauit illud tempus ab Adamo usque ad moysen, et transacti miller quingentes annis, et cum multiplicaretur peccata in terra, deus uoluit mittere unum hominem ad illuminandum et reformatum mundum, scilicet noe, qui centum annis predicauit penitentiam, tandem durauit etiam fabricatio arche predicabat ut uerteret, quod diluuium instabat. Et tanta erat malicia peccatorum in mundo, quod infra centum annos non uerteret nisi, vij. personas, scilicet uxorem suam et tres filios, et uxores filiorum

De sancto Thoma de aquino

Tamē anteq̄ de ip̄m mitteret: oñderat ip̄m
verbo p̄phético dicere p̄re ip̄s. **A**oe i nomis
impositōe: dicēs. **I**ste uocabit̄ **A**oe. iste con/
solabit̄ nos ab operibz laboribz manuū no/
strarū in terra cui maledixit dñs. **Gen. v.** **E**t
iudei q̄ solū vadūt ad isram. exponūt istā con/
solatōem fuisse. qz p̄mo **A**oe inuenit qz terra
coleret animalibz arando. qz añ cum manibz
p̄p̄is colebant terrā. **E**t iste est intellectus isra/
lis. **S**ed alti speculādo intellectus sp̄ualis ē qz
Aoe consolaretur eos. s. dupliciter. **P**rimo p̄
dicādo spaciū penitētie centū annis ex parte
dei. **S**ecūdo p̄mittēdo ueniā de peccatis cer/
titudinaliter si uellent cōuerti. istā practicā
seruauit deus. **S**ecūdo hec regula patet in
lege scripta. que incepit tpe **M**oyse. qñ deus
in scriptis dedit legem s̄m quā homines ui/
uerēt. qz lex nature nō sufficiebat. **I**deo de/
scendit de in monte synai. z dedit in scriptis
q̄cquid facturi eēt. **T**ūc em̄ misit **M**oyse
quē ostēdit nō uerbo p̄phético. sed signo diu/
ino. **D**icit mḡ hystoriarz etiā **J**oseph⁹ qz cū
Moyse eēt puer pulcherrimus. z fuisset p̄ fi/
liā **P**haraonis in filiū adoptatus et. picisset
coronā de capite **P**haraonis regis. dixerūt
sapientes **P**haraonis. **D**ñe moriatur iste pu/
er. qm̄ hoc est signū qz iste puer debet uos de/
struere regnū uestrū. **A**lij autē uolētes ip̄m a
morte defendere: dixerūt factum fuisse ex ig/
norātiāz puericia. **E**t ad hoc p̄bandū z expe/
riendū. posuerunt in manu sua vnā prunāz de
igne. i. carbonē ignitū quā immediate misit i
ore. **I**deo fuit innocēs iudicatus. z sic euasit
mortē. **J**ō qñ de⁹ uoluit ip̄m mittere. excusa/
bat se di. **D**ñe nō sum eloq̄ns ab heri et nudi/
uſterci⁹ impeditiōis tardiois lingue sum.
Ero. iij. **D**icit h̄ gloſe qz ex illo carbone igni/
to uel pruna quā apposuit ori nō fuit eloq̄ns.
Sed ista depositio corone fuit signū diuinū
scz qz ipse **M**oyse eēt destructoz **P**haraonis
z regni sui. z reformatoz ppli israhel. **P**runa ig/
nis significabat legem dei quā de⁹ i forma ig/
nis sibi tradidit. z moyses ore suo p̄lo expo/
suitz publicauit. **E**cce quō de p̄mo dedit si/
gnū añq̄ fieret factū. **T**ercio p̄t̄ p̄tica dicte
regule in lege gr̄e in qua de⁹ ordinauit mitte/
re **J**ohem baptistā. ut oēs crederēt p̄ illū **J**o.
j. **E**tia ip̄m p̄mōstrauit uerbo p̄phético p̄ an/
gelū dicentē. **D**ic erit magn⁹ corā dño. uinū
z sicerā nō bibet. z sp̄sctō replebit̄ adhuc in
uero m̄ris sue. z multos filios israhel p̄uertet
ad dñm deū ip̄soz **L**u. j. **I**tē signo diuino. qñ

Igo **M**aria p̄ceptōem filij dei uenit ad ely/
sabetz. **J**ohes exultauit in uero m̄ris. **D**e q̄
dicit. s. **T**ho. in. iij. sen. di. vi. q. j. ar. j. q. j. et. ij.
qz vsus liberi arbitrij fuit accelerat⁹ **J**ohes sa/
lutando xpm̄ z exultādo in uero m̄ris **J**ō di/
cit **E**lysabetz. **E**t q̄ facta ē uox salutarōis tue
i auribz meis: exultauit infans i gaudio i uero
meo. **N**ō ad p̄positū uidentū ē z sciendū.
qz de⁹ ad illuminādū z reformādū mūdū mi/
lit. b. **T**ho. mā. q̄ ex sua uita sc̄tāz scia clara to/
tū mūdū illuminauit. **E**t nunq̄d iā añ eū m̄
sit de⁹ doctozes sc̄tōs. s. **R**emigiū. **H**ylarium
Hieronymū. **C**hr̄yſostomūz. q̄re ḡiste fuit
missus singulariter ad illuminādūz. **P**ro
r̄nſione nota. qz doctozes theologi sunt i tri/
plici gradu. **A**lij doctozes fuerūt q̄ habuerūt
de se magnāz altā auctē. sed nō habuerūt cla/
ritatē. ut sc̄ti apl̄z euāgelistez doctozes q̄ sūt
antiq̄. qz ex sc̄titate uite habuerūt magnā au/
toritatē. sic isra regis uel pape ex sigillo aucto/
rizat. sed nō habuerūt claritatē. imo ad intel/
ligēdū eos sūt necessarie gloſe z postille. in t̄m
qz de libris eoz heretici recipiūt auctēs z ar/
gumēta ad defendendū hereses suas sic nos
ad defendendū fidē catholicā. **S**c̄dō grad⁹
doctoz fuit aliquoz doctoz q̄ postq̄z habu/
erūt magnā claritatē. qz clare i libris suis po/
suerūt sc̄ciam p̄ distinctōes. argumētar rōes.
sed nō habuerūt auctē. s. ex defectu sigilli bo/
ne uite deuotōis. nec sunt canonizati. sed ali/
qui eoz fuerūt boni socij. **T**ercio grad⁹ docto/
rū fuit illoz q̄ habuerūt auctēz claritatē. **I**n
h̄tercio gradu ē solus. b. **T**homas. q̄ habz p̄
dicta duo. s. auctēz claritatē. **A**uctē em̄ habz
ex sua sanctissima uita miracul approbata et
ex canonizatōe. qz ecclia catholica uidēs tot
miraculaz z libros suos catholicos: cano/
nizauit eū. **S**c̄do hz claritatē. qz simplex
grāmatic⁹ z p̄s p̄ se pōt suā doctrinā stude/
rez intelligere. **C**lar⁹ em̄ fuit. qz multas q̄sti/
ones q̄s **A**ug. z **H**ieron. uident discordare
p̄cordauit. **P**atet ergo qz. b. **T**homas fuit
sp̄aliter a deo missus p̄ mundi uniuersali il/
luminatōe ex sua clara scia. **N**ō est inuētus
sillis illi. s. in gl̄ia. qui in sua doctrina h̄et si/
mul tantā auctoritatēz claritatē. ita qz **T**ho/
misitē p̄nt r̄ndere ad oēm questionē. **S**z añ
q̄ ip̄m de⁹ mitteret. uoluit suare regulā p̄di/
ctā ip̄m demōstrādo uerbo p̄phético ut **J**ohā
nem baptistā. **E**t signo diuino ut **M**oyse.
Pro primo dicatur quomodo ille sanct⁹ be/
remitarz ualde famosus uenit ad matrē beati

Sermo

Thome comitissam q̄ se guldā ignorabat eē
dicēs s̄bbū p̄pheticū. Gaude dñā theodora qz
pcipiesz paries filius. z **Thomas** vocabit̄. i.
abyssus ex p̄fūditate scie: nomē ei⁹. **Dic** erit
magn⁹ i toto orbe i vitaz scia. eritqz frater or
dinis p̄dicatoz. **Recte** sicut **Sabriel** saluta
uit matrē dei. **Et** sic̄ go **Maria** p̄salutatioz
sctia genibus dixit. **Ecce** ancilla dñizē. **Ita**
m̄. b. **Thome** dixit. **Faciāt** de me z meis
dñs qd̄ placitū ē i sua volūrate. **Itē** ostendit
eū p̄ signū diuinale: vt **Moyse**. **Nā** qñ fuit
nat⁹ z vni⁹ eēt anni etatis z nutrit̄ fm̄ mores
vellet ip̄m abluere z denudasset eū. in manu
sua inuenit cartā angelicā salutatioem solum
p̄tinentē. z nūq̄ fuit scitū vñ illā cartā habu
it. intellexit ei⁹ m̄: q̄ multum erat sp̄ualis: qz
sibi fuit missa a s̄gine **Maria**. **Magnū** si
gnū fuit scie suēz saluationis. cui⁹ fundamē
tum est fili⁹ dei incarnatio. **Patz** regula. **Jō**
de scientia sua loquens thema dicit. **Ante**
debat me. s. p̄verbū p̄phetalez signū diuinale
Ita ē sapiētia quā habuit p̄ mūdi illumina
tionez reformatōe. nūc patet thema. **Quat**
tuor sunt signa seu effect⁹ p̄p̄ij vere sapiētie. q̄
oia fuerūt i beato **Thoma**.

Primū ē de fine ordinare
Secūm ē offensam z scandalū cauere.
Tercū est p̄fecte docere.
Quartū ē p̄seuerāter oia p̄plere.

Dia ista signa siue effect⁹ fuerūt p̄fecte in. b.
Thoma. p̄pter qd̄ p̄t̄ dicere. **Ante**debat me
istaz. **Dico** p̄mo. qz p̄mū signū sapie ē de
fine ordinare. s. vitā suā z ea q̄ habz facere ad
finē debitū. **Si** eīm v̄s cognoscere an religi
osus. cleric⁹ vel laic⁹ sit sapiēs. attēde si ordi
nat vitā suā ad finē. z ea q̄ habet facere. s. si
seruat religionēz. **Si** sic. sapiēs est. als̄ stul
tus est. **Nā** fecit de r̄ationalē creaturā vt sū
mū bonū intelligeret. itē ligēdo amaret. amā
do possideret. possidēdo s̄rueret. vt dicit ma
gister in. ij. sniarum. dist. j. **Nō** ergo est finis
bonis in hoc mūdo p̄gregare magnas di
uitias. honores. dignitates aut delicias. sed
vt hic mereatur vt paradisum possideat. q̄a nō
habem⁹ hic manentē ciuitatē sed futurā in q̄
rimus. ad **Deb̄**. vlt. **Qui** ergo taliter ordi
nat vitā suā vt ad illū finē attingat sapiens
ēz. **Sicut** eīm bon⁹ patron⁹ q̄ contra vndas
maris fortunam. ventum z pericula nauē gu
bernat ad bonū portū p̄ducit sapiens ē. sic
etiam qui in mari magno hui⁹ mūdi s̄ p̄spe
ritatem vel aduersitatē scit vitā ordinare vt

finaliter ad portū paradisi pueniat: sapiens est
Hoc nō solū theologi dicunt. sed etiā p̄hi di
cētes. **Sapiētis** ē ordinare. j. met̄ha. s. vitaz
suā ad debitū finē. **Hō** videam⁹ qñ o. b. **tho**
mas habuit istū effectū vel sapiētie signum
Dicat hic qñ qñ fuit qñqz annoz mater re
cordans de verbis sancti heremite. ip̄m tra
didit s̄ris imbuendū. z infra qñqz annos tñ
p̄fecit qz fuit magn⁹ grāmaticus logic⁹ z p̄hs
ita qz in duodecimo anno etatis sue non ha
bebat parē in studio. z iā tunc fecit fallacias
q̄ dicunt sancti **Thome**. **Ecce** qualiter sciuit
ordinare vitā suā ad finē studij q̄ est sciaz ha
bere. **Et** isto fine patres mittūt filios ad stu
dium. non aut̄ ad faciendū ribaldrias. ad di
scendū artē dimicatoriāz s̄ilia. **Juuenis** eīm
q̄ vult h̄e sciam debet eē attē⁹ circa studij.
z deuor⁹ erga deum. **Talis** fuit. b. **Thomas**
Legit qz qñ debebat se ponere ad studendū
p̄mo orabat dicēs. **Declinate** a me maligni.
z scrutabor mādata dei mei. **Versus**. **Emic**
te sp̄m tuū z creabunt. z renouabis faciē ter
re. **Dño**. **De** q̄ corda fidelū sancti sp̄s illu
stratōe docuisti. da nobis in eodē sp̄i recta
saperē. **Un** cū semel disputaret multū acute
z curialiter. z quidā deuor⁹ religiosus ipsuz
audiret p̄templādo ip̄m. z admirās de tanta
sapiētia in puero tā paruo. subito vidit radi
os splēdoris ab ei⁹ facie p̄cedere. z totū mū
dū illuminare. ostēdēs in hoc de q̄d̄ attēde
bat de eo facere. **Qu** aut̄ voluit studere theo
logiā. quesitū vbi meli⁹ legebat. et inuenit qz
in p̄uentu p̄dicatoz. **Ideo** cogitauit intrare
ordinē p̄dicatoz. z secrete venit ad portū con
uent⁹ neapolitani. aperiens ei suū desiderū
asserēs qz de scia quā de s̄ibi dederat volebat
deo s̄ruere primo. qz ista sancta religio ad s̄
est instituta. **Aliq̄** religiones sunt soluz vi
te p̄templatiue. aliq̄ solū vite actiue. sed ista
vtrūqz p̄phendit. **Est** eīm p̄templatiua in stu
dēdoz orādo. z actiua p̄dicādo. **In** p̄dicatō
ne eīm p̄plē opa misericōdie. qz ibi captiui demo
nū p̄tritione redimunt. **Esuriētes** s̄bo diui
no pascunt. infirmi ex pctis visitant. nudi s̄
tutibz induunt sic de alijs. **Prior** vero letus
eryna parte de tāto puero. et ex alia parte ti
mēs comitē. dixit puero. vtz haberet licētiaz
a parentibz. **Qui** r̄ndit qz hoies mundiales z
carnales nō p̄cipiūt negocia dei. sed qz ip̄e re
quirebat eū qz ip̄m recipet ad ordinē anteq̄
p̄ aliquē impediret. qz facta sp̄ualia ante de
bent eē facta s̄ dicta. p̄t̄ qd̄ p̄o ip̄m recepit.

De sancto Thoma de aquino

Ecce quō ordinavit vitā suā ad finem dei nō ad temporalia. s. ad honores. dignitates. plationes. vt faciūt multi. **I**ō p̄t dicere vt Salomō. postq̄ dedit illi de^s sapiam. **O**portuit datus ē mihi sensus. s. ad intelligēdū phiam. et venit i me spūs sapie. s. theologie. et p̄posui illā regnis. i. dñijs temporalibz. et sedibz. i. platonibz eccliaisticis. et diuitias nihil eē dixi in op̄atōe illi. **S**ap. viij. **S**apiam quā habebat nō attribuebat sibi nec ingenio p̄prio sed spūi sancto. **I**p̄met dixit socio suo secretez papa refert in canonizatōe. q̄ p̄p̄ habuit sciam suā a deo infundēdo q̄ ab ingenio p̄prio studēdo. **D**ico scōdo q̄ scōm signū seu effect⁹ sapiētis est cauere offensam. s. vitare pctā. als nō eēt sapiens. qz sapiētia et peccata nō sunt simul. nec p̄nt simul stare. **S**ed scia et peccata possunt simul stare. qz multi sunt magni magistri et doctores qui tamē sunt magni peccatores. supbi. avari. luxuriosi. **I**ō apls. **S**cia inflat j. **C**oz. viij. **S**apientia autē. i. sapida sciētia. **S**apia em̄ doctrine fm̄ nomē e⁹ est. et nō in multis ē manifesta. **E**ccl. ij. **T**alis sapia non stat simul cū peccatis. nec simul stāt albū et nigrū. calidū et frigidū. **A**uctas de hoc. **I**n malivolā aīam. s. superbā et inuidā. iracundam et maliciosam. nō intrabit sapia. **S**icut in speculo maculoso nō intrat imago. sic nec i aīa maculata intrabit sapia. licet sciētia possz intrare. nec habitabit in corpe subdito pctis. s. luxurie. gula. accidie. vt dicit **S**ap. j. **D**icas hic quō. b. **T**homas vitauit non solum peccata qz nūq̄ peccauit mortaliter. sed etiā vitabat illa que p̄nt virtutes impedire. **P**ostq̄ em̄ fuit ordinē ingressus. et fama fuit diuulgata de ei⁹ ingressu. **A**lij dixerunt. **N**odo exaltabit ordo p̄dicatoz q̄ tūc nouiter inceperat. **A**lij dicebāt qz fuit op̄ dinū. **A**lij admirabāt quō tam nobilis puer et famosus in scia potuit intrare ordinē pauperz mendicātium. **P**ater p̄o eius patienter sustinuit. recordans de verbis heremite. **P**ater p̄o ei⁹ videt iā mortuus fuisse. sed frēs ei⁹ carnales impatiēter ceperūt qm̄ audierūt. **E**rāt em̄ in curia impatoris **F**ederici. q̄ audietes qz frater eozū fact⁹ fuerat p̄dicator. dixerūt vt om̄niter dicunt hoies mundaniz carnales. **S**i frater noster voluisset eē cleric⁹ potuisset ep̄ari. vel si mōach⁹ albus niger. fuisset magn⁹ clericus. et p̄ abbas. et quōqz missem⁹ ad eum. sed qz sit pauper medicās in vituperiūz dedec⁹ oīm nostz. hoc nō placet nobis. qz nō intelligebant ope

ra dei. **E**t obtēta licētia ab ipatore venēit ad fratres eoz vt ipm̄ extraherēt de ordine. quez inuenerūt extra puentū cū quattuor fratribz ipm̄ comitātibz. et ceperūt eū volētes eū expoliare habitu. sed nō potuerūt. et tanq̄ captū duxerūt eū ad castz. et miserūt eū in quāda turri. p̄mittentes sibi honores et bona temporalia si veller habitū deponere et ordini renūciare. sed nihil p̄fecerūt. **E**t tenuerūt ipm̄ captū in dicta turri duobz annis. nō tamē fuit ociofus. immo p̄tinue studebat ac si fuisset in studio. immo p̄p̄ habebat em̄ vnū mgr̄m. s. illū q̄ docuit ap̄los rudes in die penthecostes. s. sp̄m̄ sc̄m̄. q̄ secrete docebat eū. et in dicta camera fuabat suū ordinē tē. **V**idētes frēs qz ipm̄ nō poterāt sic a bono incepto retrahere cogitauerūt p̄ mulierē ipm̄ inclinare. cū tūc fuisset iuuenis. xv. vel. xvi. annozū. dixerunt. **I**ste nō ē sanctior **A**dā. nec fortior **S**amsonē. **D**avid v^l **S**alomone. q̄ introduceit domesticā pulcrā. p̄mittētes ei qz si posset ipsuz **T**homa inclinare qz sibi donaria darēt satis magna. q̄ reputauit sibi ad magnū honore. p̄pter qd̄ ipsa ornavit se ad ostendēdū vaitates. **Q**ue intrās camerā ipm̄ dulciter saluauit. **Q**ui tanq̄ ignorās nō statiz cognouit maliciā dicte domicelle. **Q**ue posuit se cū eo i verbis. **D**einde recepit man⁹ di. **Q**uō est? frigidus. ponatis man⁹ i sinu meo. **N**ota bñ legēdā. **D**icas quō angeli dixerunt. **E**t p̄te dei te cingim⁹ cingulo castitatis qd̄ nullaten⁹ d cetero dissolues. et ex hoc intm̄ fuit cast⁹ qz de cetero nō habuit mor⁹ in ill⁹ p̄tibz. **S**ed et eēt certus de sua castitate et p̄ginitate. adhuc tū noluit loq̄ secrete cū mulieribz. **Q**uō exempluz dat nobis q̄ sum⁹ incerti d̄ fortitudine vt caueam⁹ a familiaritatibz mulierū. qz serpit tē. **I**te mulieres caueāt a familiaritatibz hoim̄ tē. **D**icas quō tūc fuit ordini restituz. et a fratribz cū magno gaudio suscept⁹. vt xps̄ qm̄ redijt de exilio egypti. **S**i ergo sapiētia ē vitare peccata. **E**t. b. **T**homas ita vitauit peccata vere fuit sapiēs. et pōt dici de eo. **C**oz sapiens et intelligibile abstinēbit se a peccatis. et i opibz iusticie successus. i. p̄fect⁹ vel augmētū habebit. **E**ccl. iij. **D**ico terciū qz terciū signū sapiētie ē docere p̄fecte. s. p̄o et exemplo scz p̄ doctrinā celestiale. verbor exemplo. s. p̄ vitā spūalē. hoc est docere p̄fecte. **R**atō. quia pictoz solo verbo nunq̄ faceret bonū discipulū. **I**ta p̄dicator est vt pictoz depingens nobis ymaginē p̄zarchaz quādo p̄dicat de

Verbo

miseriordia. Et pphaz qñ p̄dicat d̄ deuoti
one. z aploz qñ de caritate. z sic d̄ alijs. d̄ pa
cientia qñ d̄ martyribz. zc. **S**z si solo p̄bo di
cat nūq̄ faceret bonos discip̄los. qz oportet
vt ope etiā man⁹ apponat. vt ope adimpleat.
qđ alijs suandū p̄dicat. **A**ls d̄ nob. **D**ribal
dus iste tā bñ d̄t z male fac. zc. **J**ō d̄ scriptu
ra. **V**ir sapiēs plebē suā erudit. supple p̄bodo
ctinali z fruct⁹ sensus ill⁹. s. qñ opa p̄cordāt
cū doctrina in vita sp̄iali. fideles sunt. **E**ccl̄.
xxxvij. **D**ō de nullo alio sancto legi⁹ qđ in
uenit de sancto **T**homa. s. de ei⁹ vita sp̄iali et
rapt⁹ p̄templatōis. qđ est max̄m̄ i theologia
qz ita rapiebat. z ita erat i sua p̄tate sicut i tua
est claudere oculos vel apire. nec tūc vtebat
sensibz corp̄alibz. **D**icatur h̄ de fistula in ti
bia. eo qz nō mouebat de studio. z cū essz de
licatissim⁹ timebat. qz medici cum cauterijs
ignis dabāt sibi medicinā suē curā. **D**icaf
quō p̄ mediā horā añ fuit ita rapt⁹ qz non sen
sit cauteria. zc. **J**ē de candela accensa q̄ cō
bussit sibi digitos. z nihil sensit cū legeret li
brum **B**oeti⁹ difficilē z ingeniosum. **J**tez qñ
ad p̄ces sororis suē iuit ad eius castrū. z in ca
mera fuit rapt⁹ in p̄templatōe qz soror credi
dit ip̄m fuisse mortuū. qz nō rñdebat sibi. z so
ror incepit clamare. s. socius fecit eam tace
re dicēs sibi suā p̄suetudinem. z ip̄s dimisso
iucūt ad prandiū. z sic fuit rapt⁹ p̄ tres dies
vt paul⁹ sine cibo z potu. z tertia die dixit soci
us. **H**oc nimis durat. **E**t ip̄e cum sorore cla
mando. **H**agiter thoma. z tangētes redire
erunt eū ad se. **Q**uibz dixit. **P**arcat vob deus
tam bonū prandiū mibi abstulistis. zc. **E**cce
q̄ta erat ei⁹ sp̄ialitas vite. **J**ē qñ orabat i ec
clesia. z fr̄s aliquoties obseruabāt eū. vide
bant ip̄m a terra eleuatū ex seruore sp̄is qui
ad se traherat corp⁹. z de nob miseris ē oppo
situm. qz pond⁹ corp̄is trahit ad se spiritū ad
cogitandū de coq̄na seu taberna. n̄ possum⁹
orare quādo deberem⁹. zc. **J**ō dic̄ scriptura.
Corp⁹ qđ corumpit. aggrauat aiām. z terre
na inhabitatio dep̄mit sensum multa cogitā
tem. **S**ap̄. ix. **V**erū est in nob. s. nō in beato
thoma. imo corp⁹ sequebat aiām. **J**ē vt pos
set legere. dictare. disputare. z p̄dicare. vita
bat colloq̄a hoim. s. de de alio mūdo mitte
bat sibi cū quibz loqueret. vel sc̄tōs d̄ paradiso.
vel angelos. vel aiās de purgatorio. vt eas su
is orōnibz iuaret. z sic solabat. **Q**ui em̄ di
mittit p̄ deos solatōes mūdanas. de dat sibi
solatōes celestes. **D**icaf de mḡro roma

no quē ip̄e dimiserat parisi⁹ vt regeret scolaf
suas qñ iuit neapolim. **Q**ui mortuus fuerat
nesciente sancto **T**homa. **E**t cū oraret appa
ruit sibi aiā ei⁹ dicēs. qz fuerat q̄ndeci dieb⁹ i
purgatorio p̄pter negligentā quā habuit in
quadā manu missoria sibi ab ep̄o commissā.
Dicaf hic s̄ manu missores z heredes. q̄ non
solū sunt negligētes. imo sunt bona defūcto
rū occupātes z retinētes. **S**z beat⁹ **T**homas
quesiuit multa dubia. s. de statu suo. de vita.
de scia. si placebat deo. **R**ñdit qz sic qz p̄tinua
ret. qz magna gl̄a erat sibi parata. **A**ltas ali
as questiones fec̄ sibi. z ad om̄s rñdit. s. mo
do nō est curandū. **D**icaf de sorore sua defū
cta. z missa in purgatorio ex vanis ornamen
tis z picturis. quō sibi apparuit petens ab eo
suffragia. **Q**ue ab eo adiunata. itez apparuit
sibi cum de purgatorio ad paradysum euolarz
sibi regratiando. **Q**ui etiaz quesituit ab ea de
sua vita z statu si placebat deo. **H**ora in q̄ du
bio viuebāt sancti. **E**t q̄sto magis nos q̄ su
mus pctōres. **R**ñdit sibi qz multū. **J**tem cuz
semel oraret p̄ fratre suo ab impatore interfe
cto. p̄ defensione ecclie. **A**pparuit sibi angel⁹
dei cum libro. **E**t in vna pte erant sc̄pta no
minas p̄fessorz de l̄ra lazurina. z in alia nomia
martyz de l̄ris aureis. vbi inuenit scriptum
nomen fr̄is sui. **P**atet de eius vita sp̄iali
Podo videndū est de eius celesti doctrina
Qui cū volebat disputare. scribere. vl̄ dicta
re. recurrebat ad orōem. **I**dem qñ sibi dubia
occurrēbāt. z statim vel ab angelo vel apl̄is
petro z paulo z visibiliter apparentibz de du
bjs certificabat. **E**cce quales mḡros habe
bat. imo semel apparuit sibi virgo maria cuz
filio in brachijs que ait filio. **F**ili declarētis
sibi h̄ dubiū zc. **J**ē cū scripsisset sup̄ materia
accidentiu sacramēti altaris. que est materia
valde subtilis. in quo illa accidentia existunt
subiectiue. posuit se in extremis altaris orās
zc. **D**ixit sibi crucifixus. **B**ñ scripsisti de me
Thoma. **E**cce sua doctrina approbata a pa
pa **J**hu. quā ḡ recipies p̄ tuo labore mercedē
Quid respondisses tu. **D**ñe qz sim ep̄iscopus
vel cardinalis. s. beat⁹ **T**homas rñdit. **D**ñe
nō aliā mercedē recipiā nisi teip̄m. **E**t qz xp̄s
fecit mentionem de mercede. innuebatur de
eius obitu p̄inquo. **E**t tunc beat⁹ **T**homas
scribebat vltimā p̄tē in qua tractabat de p̄di
cta materia accidentiu quam nō p̄fec̄ morte
p̄uentus. **I**dem de officio corp̄is xp̄i qđ de
mandato d̄nī pape ordinauit. **Q**uo cōpleto

De sancto gregorio

libz sup altare posuit. et ipso orate xps in fo: ma pueri sup libz se posuit dicens. q illa ordi natio erat sancta et bona. qtu intellectu hua nus posset pbendere. Ergo de ei doctrina dubitari na dz. qz n solu a vicario xpi. sz etia ab ipso dno Ihu xpo approbata fuit. Jo libri ei sunt ita p mudu multiplicati. Jo de ipso cantat bodie. Ipse taqz imbres mittet elo qa sapie sue. qtu ad doctrina spuale. Ipe palaz faciet disciplina doctrine sue. et h qtu ad vitam spuale. collaudabunt multi sapiam eius. et vsqz in seclm no delebit. Eccl. xxvii. **D**ico qto q qrtu signu sapie est p seuerat coplere. Signu sapie est bn incipe et melius prinare sz optime finire et pficere. Na no reputaret sapiens q tpe indulgentiaz vadit roma cu magno labore et picul p indulgentis lucratis. et qn esset iuxta portale ciuitatis roma rediret absqz h q no visitauerit sanctuaria. nec itrauerit roma cu tot expensas fecerit. et nullam indulgentia lucrata fuerit. qz no dat nisi intratibus. Sic et d multis q incipiunt pegrinatione et via bone vite. qz religiosi qz clerici qz laici incipiunt bn. sz anteqz sint ad portu paradisi que e mors redeunt retro p pcta. et. Jo qz oportet pficere et oia coplere. Un auctas. Sapia vin cit malicia. Ro. Attingit em a fine vsqz ad finem fortie. et disponit oia suauit. Nota p rione duos fines in bona vita. s. deliberat ois siue intentionale. executionis siue tempale. qa vt dr phs. q pmu in intetione. est vltimum i executione. et e conuerso. Finis intetionalis e vt bona q facit fiat p dei honore et aie saluatioe. et duratio bone vite dz attingere a fine intetionis vsqz ad finem tpalis executionis. Sicut fecit beatus Thomas. q sp p seuerauit in bona vita ppter honore dei nihil facies ex vana gla vel hypocrisia. g volens de ipm remunerare. reuelauit sibi sine tpale. Dicat quod eundo ad psilium declinauerit ad monasteriu fosse no ue. et cert de sua morte cu intrabat monasterium dixit. Hec reqes mea in seculum seculi h habitabo qm elegi ea. Et qda cometa apparuit sup dictu monasteriu p tres dies an obitum sci doctoris. Et aliq dicebat h signum guerre. Aliq imo mortalitatu. Aliq imo alicut magni pncipis mortis. Sz mortuo sancto doctore. stella no apparuit. In q patet q venit ad associandu eu quea dmodu de stella q associauit reges orientis. Cu aut suprior dicti puel q erat cec audiret obitu sci doctoris venit ad stabulu vbi erat aial sancti doctoris

in quo ehtauerat. sic illud crepuit qsi reputaret indignu aliu in eo ehtare. Cum autem frater albert de brixia oraret deu vt sibi fueret glam sancti Thome. apparuerunt sibi due reuerede psone. vna in habitu epi. alia in habitu pdicatoris. qz vn erat beatus Aug. al ter beatus Thomas. vt in. ix. rnsorio dz. seruz gestans cum torque duplici. cappa gemmis ornata. cernitur ex monili fulgoris celici lux emissa mundo diffundit. Augustinus fratri sic loquitur. Thomas mihi par est in gloria Verbi gra. h pstant mudicia. lapis pctosus quem habebat in pectore significabat intetione sancta qua habuit. Stelle aut figura bant libros tractat et replas scpture quas fecerat. Torqs sunt due corone. vna doctoratus. alia pginatas. Habem g exemplu perseueradi i bona vita. Qui at adhuc no inceperunt. incipiat dimittedo pcta. et. Ecce qre dicit beatus Thomas. Antecedebat me ista sapientia. et.

De sancto Gregorio Sermo

Beatus ille seruus

Beatus ille seruus. Sermo noster erit de beato Gregorio. Pro declaratoe h pbi optet scire p qbz seruitijs spualibz creatura pot psequi celestem beatitudinem. Pro quo sciendu. q inuenit clare in sancta scptura q seruitiu dei spuale in h mudo habz tres gradus seu differentias.

Primus est de vita actiua vel opatiua.

Secundus est de vita ptemplatiua.

Tertius est de vita platiua

Isti tres g dus ponit a beato Augustino. q dr. Triplex est gen bñ viuendi. actiuosum. octosum. et ex vtroqz copositu. Et qn creata bn fuit deo in h mudo in aliq gradu pdictoruz qn morit sine dubio obtinebit bndictionem siue beatitudinem paradisi. Et qz beatus gregorius in his tribz gradibz diligens seruiuit xpo in h mudo. Ido de eo dr thema. Beatus. supple. est mo ille seruus. s. beatus Gregorius. **D**ico primo q pm gradus seruiendi deo est in vita actiua. que est facere opa pficiosa et vtilia proximo amore sui et dei. Et ad hec opa exerceda concurrunt qttuor cause. Prima est efficiens q est deus et libez arbitriu hois. Materialis que est exercere opa misericordie erga primos. Formalis ho que dat rei pfectionem. Et etiam finalis. est respectus dei. siue debita intetio. scilicet q illa opera misericordie fiant amore dei